

INFORMACJA

z wykonanego zadania na rzecz postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej

Tytuł zadania: „*Analiza zmienności cech użytkowych i reprodukcyjnych w hodowlanych populacjach wybranych ras kur, na przykładzie maksymalnie: 930 sztuk kur rhode island red (R-11), 1050 sztuk kur rhode island red (K-22) i 1080 sztuk kur rhode island white (A-33)*”

Lp. 7 w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz. U. poz.1170)

Okres realizacji: 2015 r.

Celem realizacji zadania na rzecz postępu biologicznego produkcji zwierzęcej było wykonanie analizy kształtowania się zmienności cech użytkowych i reprodukcyjnych oraz jakości jaj trzech hodowlanych ras kur nieśnych tj. Rhode Island Red (R-11), Rhode Island Red (K-22) i Rhode Island White (A-33) oraz przygotowanie aktualnej charakterystyki badanych populacji hodowlanych.

Oceniane populacje kur: R-11, K-22 i A-33 to cenne dla krajowej hodowli rasy, stanowiące rezerwar unikalnych cech fenotypowych i jakości jaj.

Rasa Rhode Island Red (znana też pod nazwą *Karmazyn*) powstała w drugiej połowie XIX wieku w stanie Rhode Island w Stanach Zjednoczonych. Do Polski ród R-11 został sprowadzony z Wielkiej Brytanii przed 1939 r., natomiast prace hodowlane nad rasami K-22 i A-33 rozpoczęto w kraju pod koniec lat 70-tych XX wieku. W programie hodowlanym wykorzystano wówczas cztery grupy z hodowli węgierskiej, które zestawiono w fermie zarodowej w Pawłowicach. Prace hodowlane doprowadziły do wytworzenia dwóch zamkniętych populacji, oznaczonych symbolem K-22 i A-33. Programy hodowlane, według których utrzymywane są te rasy zakładają zachowanie odrębności genetycznej każdego rodu oraz rezygnację z selekcji w kierunku poprawy cech użytkowych, przy stosowaniu rotacji kogutów i losowych kojarzeń w reprodukcji kolejnych pokoleń. Zatem wartości cech wynikają głównie z właściwości genetycznych danego rodu i zmieniających się na przestrzeni lat warunków środowiskowych.

Fot. 1. Rhode Island Red (R-11).

Fot. 2. Rhode Island Red (K-22).

Fot. 3. Rhode Island White (A-33).

Na podstawie uzyskanych wyników potwierdzono wpływ pochodzenia kur (genotypu) na kształtowanie się wyników użytkowości i reprodukcji, a także cechy jakości jaj. Zebrane w tym zadaniu wyniki pomiarów i analiz wykazały duże zróżnicowanie w zakresie omawianych cech szczególnie między rodami Rhode Island Red a Rhode Island White. Wykazano także istotne zmiany w jakości jaj wraz z wiekiem kur. Uzyskane wyniki badań pozwalają na wysunięcie pewnych wytycznych dla praktyki, dla hodowców kur.

Wszystkie oceniane rody wyróżniają się bardzo dobrą przeżywalnością są szczególnie przydatne do chowu ekstensywnego, przyzagrodowego. Są to spokojne, mało płochliwe ptaki (łagodny temperament) o upierzeniu od białego (A-33) do czerwono-brązowego lub mahoniowego (R-11 i K-22). Wyższa masa ciała kur i kogutów R-11 i K-22 (koguty: ok. 2260 g, kury 1620 g) predysponuje te ptaki do wykorzystania zarówno w kierunku nieśnym jak i do produkcji mięsa (typ ogólnoużytkowy). W związku z powyższym ptaki ww. rodów po rocznym użytkowaniu nieśnym mogą znakomicie nadawać się na tzw. kurę rosółową. Jaja pochodzące od kur R-11 wyróżniają się największą procentową zawartością żółtka oraz najlepszymi parametrami jakości białka (wysokość białka i jednostki Haugha). W badaniach zaobserwowano również, że kury Rhode Island White (A-33) o lekkiej budowie ciała (koguty: ok. 1880 g, kury 1460 g) wyróżniają się większą produkcją nieśną i jej wytrzymałością oraz dużą

masą jaja, zwłaszcza w drugim terminie oceny. Jaja pochodzące od rodu A-33 wyróżniały się dobrymi parametrami jakości skorupy niezależnie od wieku kur.

Analiza uzyskanych wyników wskazuje na konieczność kontynuacji tych badań w kolejnych pokoleniach kur. Monitoring produktywności, wylęgowości oraz jakości jaj w kolejnych pokoleniach kur umożliwiłby ocenę poziomu trwałości (dziedziczenie) niektórych cech charakterystycznych dla omawianych ras i w ten sposób można będzie ocenić efektywność stosowanych programów hodowlanych w tych małych populacjach.